

Pragmatisk forlag søker gode ideer

Livet er mer...

Tips oss om utenomfaglige aktiviteter på telefaks 2310 9040 eller e-post: tidskriftet@legeforeningen.no

Tidlig på 1990-tallet holdt Samdal og Helseth kurs i kirurgiske teknikker, sutureteknikk og sårbehandling for allmennpraktikere. I de altfor lange lunsjpausene, ifølge Samdal, kom ideen om å skrive dette ned i bokform. Ved kursslutt mente herrerne at de så godt som hadde en bok ferdig.

– Så enkelt var det ikke. Vi lurte oss selv litt, sier Helseth.

Satset

De bearbeidet kursstoffet og utgav boken *Kirurgi i allmennpraksis* i 1996. De kunne ha utgitt den på et etablert forlag, men valgte å satse selv. Boken ble finansiert med annonsekroner. Målet var en tydelig, oversiktlig, praktisk bok med enkle teknikker og metoder. Boken er blitt en suksess. Opplaget på 2 000 ble utsolgt, nytt opplag er kommet. Boken er oversatt til svensk og nå er en engelsk versjon på gang i samarbeid med et legemiddelfirma.

– Tanken bak var at kursene vi holdt ville bli overflødige. Konsekvensen ble at vi holdt enda flere kurs, sier Helseth.

Til daglig er Frode Samdal plastisk kirurg ved Klinikk Stokkan i Trondheim, mens Are Helseth er helse- og sosialdirektør i Akershus fylkeskommune. Det er sjelden de to møtes, men telefonisk og elektronisk skjer det hyppig.

Tydelig og klart

I begynnelsen stod de selv for hele forlagsvirksomheten. De skrev, leste korrektur, tok imot bestillinger, sendte ut bøker og drev markedsføring. De første årene var lageret på Helseths soverom, under sengen, inntil ektefellen sa stopp.

Nå har de inngått et samarbeid med Tapir forlag i Trondheim som står for praktisk arbeid som lagerføring, markedsføring og salg. Chirurgia Minor har egentlig ingen ansatte, for de to mottar verken lønn eller tilsvarende goder.

Layout og design bruker de mye tid på, for et mål er at bøkene skal være lett tilgjengelige og tydelige. I den siste boken, *Innføring i urologi*, er det brukt elektroniske figurer for å gjøre den grafiske fremstillingen tiltalende.

– Utgivelsene våre har til nå vært poeng-

– Forlaget er vår kulturelle og faglige baby, sier Are Helseth på vegne av Frode Samdal og seg selv. De har drevet forlaget Chirurgia Minor siden 1995 og har utgitt fem bøker. Nå er de på jakt etter nye forfatterspirer med gode ideer.

Halvparten av Chirurgia Minor, Are Helseth, med forlagets medisinske utgivelser. Foto A. Ringnes

terte bøker som er lette å finne frem i, mener Helseth.

Gode erfaringer med klar kapittelinnledning med underinndeling, tydelig skrift og punkttoppsett har gjort dette til en mal. Fra første stund blir dette forelagt forfatterne, slik at skriveprosessen har en gitt ramme.

– En innholdsfortegnelse fra forfatteren er det vi jobber ut fra. Manusutkast er det neste. Vi er opptatt av at språket er enkelt og flyter godt og at engelske faguttrykk kan brukes dersom det er naturlig i fagmiljøet, sier han.

For å holde kostnadene nede inneholder bøkene annonser på de siste sidene. – Det har vi hele tiden gjort synlig, sier Helseth om den saken.

Nye ideer

– Hvordan velger dere tema for utgivelsene?

– Så langt har vi vært svært pragmatiske. Markedsanalyser har ikke vært vår frem-

gangsmåte så langt. I dette lille landet er det et lite marked, men vi mener at gode bøker selger, sier Helseth.

Økonomisk gikk Chirurgia Minor i null i fjor. – Hvordan store forlag kan tjene penger på medisinske fagbøker på norsk, er meg nærmest en gåte, undrer han, som ikke har husleie, lønninger, sjefer og firmabilier å betale.

– Bøkene som er utgitt til nå har hovedsakelig hatt medisinsk opplysningsinnhold, men vi kan gjerne gi ut en kjærlighetsroman, vel å merke hvis den er god, sier Are Helseth. På trap-pene er en øvingsbok i EKG.

– En bok om hvordan overleve som assistentlege, med små barn og utearbeidende partner burde det være plass for, mener han. – Dessuten også en om hvordan man skal overleve turnustjenesten.

Fordele

Forlaget fremhever at de inngår bedre avtaler med forfatterne om provisjon enn andre forlag gjør. 12–14 % provisjon er vanlig, men herrerne i Chirurgia Minor klarer å presse den opp på vegne av forfatterne.

Hver av de fire medisinske bøkene tok det ett år å utgi. Lite byråkrati og raske tilbakemeldinger mener Helseth er forlagets beste fordeler: – Får vi et manuskript en torsdag, bruker vi helgen til å lese og mandag gir vi tilbakemelding.

Nå ønsker de to å komme i kontakt med forfatterspirer som har gode ideer. Omfattende erfaring og lang CV er ikke de viktigste kriteriene for utgivelser i Chirurgia Minor, selv om forfatterne så langt har hatt mer enn turnustjeneste bak seg. Det viktigste er at man kan sannsynliggjøre at man er i stand til å gjennomføre et bokprosjekt. Det ligger mye arbeid bak en utgivelse. Skrivning er ofte en smertefull prosess, ifølge Are Helseth.

– Gode skriveferdigheter er en gave som er skjefordelt, mener han.

– Anne Ringnes, *Tidskriftet*
anne.ringnes@legeforeningen.no